

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel

Felelős szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 k. 50 f.
Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Negyedik háborus esztendő.

Baja, augusztus 1.

A világháború negyedik évében vagyunk... Milliók és milliók ártatlanul kihullott vére öntözi a harctereket, milliók holttesteme porladozik a termőföldekben, milliárdok semmisültek meg, városok, országok mentek tönkre... a temetők tele hősi halottakkal, kórházak betegekkel, az országok nyomorultakkal, bénákkal és koldusokkal. Milliók lettek özvegyé és árvákká, milliók lettek földönfutóvá és koldusokká, milliók élnek bizonytalanságban, kiknek fiuk, testvérük, apjuk a harctereken küzd, vagy fogságban sinylődik...

»A világ egy büzhödt mocsár...«
Tele vérrel, szennyel, piszokkal, gonosszággal ármánykodással, rosszindulattal... A vérengzés még mindig tart, mindig erősebben, vadabban, a vérszag megőrjít mindenkit, kivetkőztet emberi érzéseiből, emberi formájából — nem emberek, állatok küzdenek egymással, tépik, marják egymást, végső elkeseredésükben és kétségbeesésükben, ölik

egymást parancsszóra — de nem tudják miért... Mintha az alvilág összes rémei, Dante poklának minden ördöge, sátánja és furiája elszabadultak volna, hogy megfertőzzék a világot, megsemmisítsenek mindent, ami jó és nemes, megöljenek minden békés hajlamot és uszítsák az embereket, ártatlanokat, egymás ellen. És nincs hatalom, amely a gonosz lelkeket elűzze?...

Micsoda borzalom és szenvedések helye a keleti hadszíntér, ahonnan már ötödször jelzik a világháború legvéresebb csatáját. Mindig új gonoszságokat, kínzó eszközöket találnak ki, a borzalomnak kegyetlenkedésnek nincs határa, az emberi agy, amelyet az Uristen azért adott, hogy embertársai javára használjuk, gyilkoló eszközök feltalálásán fáradozik... Vagy milyen megpróbáltatásokat állnak ki a katonák az olasz fronton, ahol a hideg, a fagy még növeli a szenvedést, ahol oly helyeken harcolnak, ahova békében turisták is nehezen jutottak el. Sziklákat rombatanak, görgetnek egymásra és lökik a mélységekbe... Az orosz harctéren pedig ötös, tizes sorok ellen kell harcolni,

olyanok ellen, akiket ágyú és gépfegyver hajt sorainkhoz...

És még mindig nem elég... Michaelis és Czernin ismét békejobbot nyújtottak, és készek voltak annexió nélküli békére. De az ententnak nem kell béke, téli háborúra készül. Neki még nem volt elég az áldozatból, feldarabolni, megsemmisíteni akar bennünket. Folytatjuk hát tovább, végkimerülésig... a békéért, vagy létünkért a küzdelmet. Folytatjuk akaratlanul, kedvtelenül, — de felelősség nélkül és nyugodt lelkiismerettel...

Kun Imre.

A közéletmezés gondjai.

Közös élelmezést kiabálnak az osztrákok. Ipari cikkek visszatartásával és árfelhajtásával levetkőztettek bennünket. Most még azt követelik, hogy adjuk oda szájunkból a falatot, hogy a prágai eszeknek pilseni sörtől csüngő pocakja annál súlyosabb legyen. De valahogy nem fog ez sikerülni nekik. Mert a magyar ember szeret szelni a kenyereből — ha a szomszéd kér, de hogy az egész kenyeret által nyújtsa, hogy hadd szeljen a szomszéd? Azt már nem! Arra már nem tudja rászoktatni a

TÁRCA.

Tengeralttjárón.

Írta: Möri Antal dr.

I. A víz felett.

Mielőtt a tengeralttjáró elindulna veszedelmes vadászatára, valamennyi apróbb-nagyobb gépezetét alaposan ki kell próbálni. Csak egyetlen szelep mondja föl a szolgálatot és a naszád esetleg belepusztul! Ófelsége X... U-naszádjá nagyobb vállalkozásra készül a Földközi-tengeren, és végtelen örömemre végig szabad csinálnom az előzetes gyakorlatozó utazást.

Reggel a gőzbárka letesz a hajógyárnál, amelynek munkásai elvégezték mindazokat a javításokat, amik a régebbi utazások alatt szükségeseeknek bizonyultak. Ma fogják „belőni” a torpedókat, azaz ma fogják kipróbálni, hogy jól futnak-e? A parancsnok és kitűnő fiatal tisztjei szeretetreméltóan fogadnak. Főlkúszok a naszád tornyára. Alig vehettem még szemügyre a naszádot, már felhangzanak a vezényszavak. A matrózok gyorsan eloldják a naszádot a molótól. Ekkor a parancsnok lekiált a nyílt

toronylyukon: „Steuerbord-Ölmaschine klar!” — mint a visszhang, úgy fut tovább szájról-szájra, aztán alulról egyre hangosabban szövik vissza: „Steuerbord-Ölmaschine ist klar!” „Backbord-Ölmaschine klar!” „Backbord-Ölmaschine ist klar!” A naszád utrakész. Újabb vezényszavak: Backbord-Ölmaschine langsam vorwärts, Ruder ganz steuerbord! (Baloldal lassan előre, kormány egészen jobbra!) A U-naszád lassan megmozdul, orra jobbra fordul. Mikor a naszád már elég térhez jutott, a jobboldal is mozgásba jön, egyre gyorsabban dolgozik a két Dieselmotor, amely vízfeletti utazásnál mozgásba hozza a naszádot és az X. számú U-naszád a nagy páncéloslajók közt kifelé igyekszik a kikötőből. Gyönyörű májusi délelőtt, napos, meleg. A tenger kéken, aranyosan csillog a napsütésen, mintha tulajdon esodálatos szépségén újongana. Elsurranunk a repülőállomás előtt. A repülők sem lustálkodnak: gyakorlatozásra használják föl a szép időt. A repülőállomás előtt olyan a nyüzsgés, mint egy méhkasban, az egész levegő

1) Tengerészkiifejezés a készenlétre.
2) A tengerészet nyelvén steuerbord azt jelenti: jobbra, backbord: balra.

zugás-bugás, egyik óriásmadár a másik után ereszkedik le, aztán megint felemelkedik a csodálatos kékségbe, végigkerengi a maga köreit, aztán nyilegyenest lesiklik, a vízre, amely haragos tajtézással fogadja. Egész sereg repülőgép cirkál jobbra-balra a vizen, lassan kurrogó motorokkal: ezek a pilótainasok, egyébként „vizipoloska” a nevük, mert még nem szabad fölrepülniök. Előbb alaposan ki kell tanulniok a drága készülékek fortélyait és ez nem játék ám!

Az U-naszád kijutott a gyakorlótérre és hozzákészül a torpedóroptetéshez. Az első torpedó egy vízfeletti esőből repül ki. Egy tisztel egészen a torpedóeső mellett állok. „Torpedo klar!” A rekesz elől megnyílik és előbukkan a torpedó kerek, rezesen ragyogó feje. „Torpedo los!” Abban a pillanatban bumm, pacs, a hat méter hosszú torpedó mint a villám kiszökik a esőből és a vízbe vágódik. Aztán szép szőfogadóan végigesinálja a maga útját a beállított három méteres mélységben. Nyilegyenesen megy: milliárd buborék jelzi az útját. Olyan, mintha vonalzóval húzták volna. A parancsnok gyakorlott szemé bizonyos szabálytalanságok elmaradásán észleli, hogy a torpedó minden hiba nél-

magyart az osztrák sógor iránt táplált hagyományos „rókonszenv”... Csak az nem... Ha már a hadseregnek kell: adunk. De hogy odaát a mi kenyérünkön hizott demagógok köpködjenek ránk — azt nem igen akarjuk.

Résen kell tehát lennünk! Magunkról, kell, hogy gondoskodjunk előbb körütekintően és csak a fölösleget juttassunk a szomszédba. A legtöbb élelmi cikkeink nagyrésztének mennyiségét a hatóság szabja meg. Megállapítja, hogy nekünk mennyi elég. Pont annyi és egy cseppel sem több.

*Ezidén annak megállapítása is nehezebb megy, mert némely élelmicikkből csak igen gyér termésünk lesz. A nagy szárazság megfosztotta a város lakosságát csaknem minden eleségtől. Az eső hiánya később, pedig a nagy szárazság a jobbára homokos talajunkban, kiszáritott mindent úgy, hogy zöldségtermékek tekintetében most a főszezonban is a falusi termelőkre vagyunk utalva.

Az országos közéletmezési hivatal új elnöke hivatalának elfoglalásakor maga is elismerte, hogy „a városok élelmezésének biztosítása sokkal nehezebb mint az őstermelőké”. S ha figyelemmel vagyunk városunk különleges viszonyaira és az idei nagy szárazságra, megállapíthatjuk, hogy a lakosság szegényebb rétegei inséges tél elé néznek. A veszély felismerésének tudatában figyelmeztetjük a hatóságot, hogy különösen a burgonya és bab kérdés megoldását mielőbb gondos tanulmány tárgyává tegye, mert mulnak a napok és jön a tél.

A város lakosságának különösen burgonyával leendő ellátására kell nagy gondot fordítani, mert egyrészt a város határában számottevő mennyiség nem terem, másrészt oly silány minőségű lesz, hogy azt inkább jószág etetésére, mint élelmezésre lehet felhasználni.

Kérjük a hatóságot, hogy illetékes helyen már most tegye meg a szükséges lépéseket arra nézve, hogy a város lakosságának burgonya szükséglete a szomszéd-

dos községek útján biztosítva legyen s mihelyt a burgonya zár alá vétele és forgalomba hozatala el lesz rendelve, — a megvásárolt mennyiség azonnal elszállítható legyen. Országos érdek parancsolja, hogy a téli szükséglet a fagyok beállta előtt leszállítható legyen, miáltal nagy mennyiségű burgonyát mentenénk meg a fagyától, de másrészt a burgonyának az ide-oda való oktan felesleges szállításával a vasutak tehermentesítésén is nagyban segítve lenne.

Óva intjük a hatóságot a késedelmezéstől, nehogy a múlt évi szomorú állapot megismétlődjék t. i. a vaskuti burgonyát elvitték Erdélybe, mi pedig Dunántulról kaptuk a rossz elvermelés és a szállítás alkalmával megfagyott s így legnagyobb részt hasznavehetetlenné vált burgonyát.

Harc a levegőben.

Hárs György 8-ik honvéd huszárezredbeli zászlós, Hárs Richárd érseki főerdész fia a napokban levelet küldött szüleinek az orosz frontról, melyben egy hős magyar repülőnek két orosz repülővel való harcát írja le. Az érdekes levélből közöljük a következő részt:

Kedves Szüleim!

Kora reggel a parancs átvétele után elindultam a kikötött cél felé. Alig érttem egy tisztához, amikor a jól hallható motorberregés tudomásomra adta, hogy repülő van fenn. Elővettem a távesővet és jól láttam, hogy három gép nagy ívben kerengve lassan közeledett egymás felé. A két muszka nagyon igyekezett, hogy közrevegye a mienket, de az mindig kisiklott közülük... Már egészen közel jártak egymáshoz, pályáik kereszteződtek. Örült motorzugás töltötte be a levegőt, a három gép pedig, mint vitázó sasok, a legmerészebb fordulatokkal igyekezett lövésre kedvező helyzetet teremteni magának... A muszkák fölül-

kerekedtek... Tatatatata... tata... szól az egyik ellenséges gépről a géppuska, de nincs eredmény. Ekkor a mienk szinte a saját tengelye körül megfordul és kiválik a másik kettő közül. Fehér füstfodor száll ki belőle: géppuskázik hátrafelé. Már a kattogás is ideért. Az egyik orosz meginog, kiválik a küzdők közül és menekül a saját rajvonalkuk mögé. Moforja nem működik, csak úgy siklik lefelé, Sikerül elmennie. De a mienk is feladta a harcot, hisz győzött. Gyönyörű esavarvonalban egész a fák fölé ereszkedik és otthagyja a muszkát. Hazament. Az még követi egy darabig, talán kíváncsiságból, de aztán a „mindenütt jó, de legjobb otthon” elv alapján hátraarcot csinál és ellép. Géppuskáink sűrű kattogása kíséri útján.

Kézelfogható eredmény tehát nem volt sok, de a kettő egy ellen harcától levonhatjuk a tanulságot és megítélhetjük repülőnk ügyességét és bátorságát.

Olyan szép volt az egész, hogy igazán nem adom egy hatosért, hogy láttam.

Kezeiteket csókolja
Gyuri.

— A hatósági ellátás alá felveendő jegyzékének összeállítását a következő gazdasági évre esütőtörtökön kezdték meg. A polgármester ezton is felhívja mindazon bajai lakosokat, kiknek gabonatermésük nincs, sem részt nem kerestek, sem pedig gabonát bevásárolni nincs módjukban és magukat a hatóság által kívánják elláttatni, hogy hatósági ellátásra leendő felvételük végett a holnapi naptól kezdve az emelet 9. számú szobájában haladéktalanul jelentkezzenek. Aki a jelentkezést elmulasztja, hatósági ellátás alá nem lesz felvehető, a késedelmes jelentkezés pedig az ellátás elintézését késlelteti, ami viszont a liztnek a kellő időben való kiszolgáltatását teszi lehetetlenné. Saját érdekét védi s egyben a közérdeket mozdítja elő az, aki sürgősen eleget tesz jelentkezési kötelezettségeinek.

kül megmarad a helyes mélységben. A cél távol van és ha hajó lenne, amely észrevette a lanszirozást, könnyen kitérhetne, hiszen a nagyobb távolságra beállított torpedó alig fut gyorsabban, mint egy teljes sebességű romboló, vagy mint egy erőteljesen elhajított kő a levegőben. Ezért aztán naszádjaink — ha csak a sötétség vagy a hullámvész láthatatlanná nem teszi a buborékvonalat — közel kell menjenek a kiszemelt hajóhoz, nehogy az kitérhessen. A torpedó ekkor már pontosan a cél alatt átfutott, s jötszi örömben, hogy ilyen jól végezte, felugrik a vízből mint egy delfin és sűrű felhőket kezd esapni.

A torpedók ugyanis igen drágák és nehogy a gyakorlatoknál elvesszenek, mind-egyiknek van egy okos berendezése, amelynek révén a torpedó — mihelyt befutotta a kellő távolságot — kiugrik a vízből és fekvé marad a víz színén. Ugyanakkor a nedvesség meggyújt rajta egy foszforkálium töltényt, amelynek lángja és füstje nyomán éjszaka vagy nagy hullámverésnél is könnyű ráakadni.²

² Az éles torpedót — ha a kellő távolság megfutása után nem talál — egy ötletes készülék elcsúsztatja, nehogy az ellenség kezére kerüljön, vagy saját hajót veszélyeztesse.

A második torpedót egy vizalatti esőből lövik ki. A torpedótiszt kíséretében a toronynyíláson át leereszkedem a száz meg száz készülékkel és szeleppel megrakott központba, onnan a szűk, kerek, egy emberre való nyíláson át egyik helyiségből a másikba jutok a gépek közt, végül a lanszirozó készülékhez vagyok. A torpedót már berakták, a külső rekeszt felnyitották, a torpedó kész. Az altiszt a esőnél az emeltyűre teszi kezét, a hallósó a fülénél van. A tiszt éppen a vizalatti készülék hihetetlenül bonyolult szerkezetét megmagyarázza, amelynek ügyes berendezése önműködően annyi vizet juttat kilövésnél a naszádba, amekkora a torpedó sulya. Ez azért kell, mert különben a víz alatt labilis egyensúlyban levő naszád a kilövésnél egyensúlyát vesztené a hirtelen sulyvesztés miatt. A tiszt magyarázatait dörgő esattanás szakította félbe. A eső-altiszt megkapta a parancsot, lenyomta az emeltyűt, a légnomás kidobta a torpedót a esőből. Egy ideig még pöfögés, örvénylés hallik, aztán a eső kész az újabb töltésre. A zárórekeszt megnyitják, egy kis vízszlop loccsan ki, aztán a matrózok kemény marka a esőbe tolja a sineken függő má-

sodik torpedót, amely alatt az imént fáradságosan átbujtunk. Nem felejttem el egyhamar ezt a torpedót: a bujkálásnál nem hajtottam le eléggé a fejemet és egyik esavarjának éles acélszárnya alaposan meglegyintett. Egyáltalán, ezt a naszádban való tornázást érteni kell. Minden olyan meredek, olyan szűk, hogy a magamfajta szárazföldi patkány tagjai igen barátságosan érintkezésbe jutnak ezekkel a mindenféle szögletes, kemény tárgyakkal. Különösen a térd meg a lábszáresontok szenvednek esunyán. Az enyémekek legalább két hétig viselték az első látogatások kék emlékeit.

A többi torpedó is kifogástalanul szalad: a parancsnok — támadás esetén — bátran megbízhat bennük. A gőzbarkák közben kihalászták a felbukkant torpedókat — még füstölgött a fejük — és oda vontatták őket. Most aztán felrakják és óvatos, nehéz munkával, szűk lyukakon és folyosókra át pihenőhelyükre teszik őket. Az U-naszád elvégezte mai feladatát. A holnapit még nagyobb érdeklődéssel várom. Holnap reggel vizalatt fog járni a naszád.

HIREK.

— **A közigazgatási bizottság** augusztus hó 8-án, szerdán délelőtt fél 11 órakor tartja ülését.

— **A kalocsai érsek bucsu levele.** Abból az alkalomból, hogy a zirci apát Dr. Werner Adolf a főgimnázium igazgatóját perjellé kinevezte és egyidejűleg az egri főgimnáziumhoz igazgatói minőségben áthelyezte, — az alábbi megleghangu levelet intézte:

Főtisztelendő Perjel, Igazgató Ur!

Öszinte sajnálattal értesültem arról, hogy Főtisztelendőséged egyházmegyémet elhagyja. Sajnálkozom Főtisztelendőséged távozásán, mert egyházmegyém egyik legelőkelőbb városában hosszú éveken át kifejtett kiváló működése Főtisztelendőségedet minden jó ügyben nélkülözhetetlenné tette.

Távozásakor fogadja Főtisztelendőséged leghálásabb köszönetemet. Kísérje új, még díszesebb állására Főtisztelendőségedet az a tudat, hogy mindig legkedvesebb lesz nekem a Főtisztelendőségedre és kiváló működésére való visszaemlékezés.

Fogadja egyben mély tiszteletemnek öszinte kifejezését.

Kalocsa, 1917. július hó 28.

VÁRADY ÁRPÁD,
kalocsai érsek.

— **Kürtü Menyhért a bajai főgimnázium új igazgatója** és a cisztercita rendház új házfőnöke, nemkülönben Kovács Piusz tanár Egerből pénteken este Bajára érkeztek. Az új igazgató hivatali állását szombaton este foglalta el. Werner Adolf dr. igazgató pénteken és szombaton végezte bucsulátogatásait és miként értesülünk hétfőn reggel utazik el Egerbe új állásának elfoglalása végett.

— **Halálozás.** Vuity Ferenc esütörtökön d. u. 1 órakor munkás életének 79-ik évében rövid szenvedés után meghalt. Halála rokoni és ismerősei körében mély részvétet keltett. Temetése szombaton d. u. fél 6 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

— **Hősi halál.** Holweber István földink árkász örvezető a bronz vitézségi érem tulajdonosa az északi harctéren hősi halált halt.

— **Katonanap.** A szabadkai m. kir. 6. honvéd pótzászlóalj f. é. augusztus hó 20-án „Katonanap”-ot rendez az ezred elesett hőseinek özvegyei és árvái javára. A jótékonycélu „Katonanap” iránt, melyhez hasonló nagy arányú ünnepély talán évek óta nem volt, a vidéken is óriási az érdeklődés. A Palics-fürdőn tartandó népünnepélyt a szórakozások és számtalan látvány teszi változatossá. Lesz: muzeum, állatsereglet, cabaret, bábszínház, tűzijáték, tombola, confetti és serpentin esata, különböző sátrak hűsítőkkal, italokkal, haboskávó, sóskifli és korlátlan mennyiségű cigarettá. Ezenkívül Szegedről több repülő-

gép is átfog repülni. Alkalmas vasúti ószekötötés lehetővé teszi, hogy minél számosabban juthassanak el e szokatlanul nagy eseményéhez Bácskának.

— **Szép dolog.** Előző lapszámunkban szóvá tettük a bajai Hengermalomnak német címfelírást levélpapírjait, amiket a városháza kapujára kifüggesztett. A közönség magyar érzését bántó hangulatnak adtuk kifejezést rövid hírünkben, de még mindig nem abban a mértékben, amelyet ez a tény a közönség köréből kiváltott, ami végül abban nyilvánult meg, hogy a városháza kapujáról a magyarság ellen vétő két corpus delictit letépték. A Hengermalom az általunk diffikultált ezen ténykedését eltussolni nem bírja, még ha mázsaszámra szórná a drága liszteszakokat és a papírnál olcsóbb grombaságokat felénk. „Irodafőnökének” nyelvöltögetése pedig erre a célra éppenséggel nem alkalmas eszköz.

— **Kenyérsütés módja.** Gyakorik a panaszkok amiatt, hogy a kenyerek megnyulósodnak néhány nap alatt élvezhetetlenné válnak. A rendőrkapitányság ezen baj okának megállapítása végett a megromlott kenyerekből vett mintát az Országos Chemiai Intézet által megvizsgáltatta, egyben tanácsot kért a baj okának megszüntetése végett s onnan a következő választ kapta: Lehetőleg ne használjunk a kenyér készítésénél élesztőt, hanem kovászt. Ne használjunk sok vizet a kenyértészta készítésénél. Ne süssünk nagy terjedelmű kenyeret. A megsült kenyeret tegyük azonnal hűvös helyre. — Ha a közönség ezen tanácsot megfogadja, valószínűleg elkerülhető lesz a kenyerek megromlása.

— **A városi tüdőbeteg gondozó intézet intéző-bizottsága** hétfőn délután 4 órakor tartotta ezidei gyűlését Róna Dezső dr. igazgató-főorvos elnöklete mellett. Az intézet mult évi működéséről dr. Pollerman Artur, az intézetnek vezető-főorvosa számolt be és sajnálatosan konstataálta, hogy a különben teljesen berendezett és nagyobb számú tüdőbeteg gondozására is berendezett intézetet az elmúlt év folyamán alig tizenötön keresték fel. Az oka ugyan könnyen fellelhető annak a körülménynek: az intézet által békében nyújtott, háboruban azonban igen megesappant mennyiségű és minőségű tápszerekben. A jelentés megemlékezik még arról is, hogy a többi városokban is hasonló az intézetek sorsa ugyanezen okok miatt. Vojnics Ferenc dr. polgármester ezután beható eszmecsereit indított meg ezen anomália megszüntetésének lehetőségéről. Főleg jobb liszt kiutalásával esetleg igen mérsékelt áron való árusításával véli e bajt megszüntetni. Azután szó volt arról, hogy az intézet eddigi helyiségéből ujba költözik, amelyben helyet fog találni az ekként kibővülő tisztifőorvosi hivatal is. Ez a kérdés is dülőre

jutott és így a tisztifőorvosi hivatal a jövő héttől kezdve Deák Ferenc-utca 10. szám alatt lesz a tüdőbeteg gondozó intézettel együtt. Az intézet zárszámadásának, költségvetésének és néhány apróbb ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

Főmunkatárs:

BOGOVICS BÉLA.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. Jakab

országos vásár

folyó évi augusztus hó 9-én és 10-én fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 9-től, csütörtökön reggeli 5 órától kedve van megengedve.

Temesvárott, 1917. július 11-én.

A városi főkapitányság.

Ház eladás.

Oelsner-féle ház Miklós-utca 8. sz. a. (Szerb templom mellett) eladó. Értekezhetni lehet Odabasich Gyuláné, Baja, Árpád-utca 44. szám. :-

CSAK

RÁDIUM

SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészség ápolására.

Nagy üveg ára	K 6.60
Közép	K 3.80
Kis	K 1.80

Gyártja: A Dunántuli Gazd. Szeszgyárosok Szeszfin. R.-T. Nagykanizsán.

VESZEK

minden minőségű sajtot, vaját, mézet, szilvát, kőménymagot, mákot, paprikát s más terményeket. — AJÁNLOK kávépótlékot cukorral különként 9 korona árban, postacsomagonként 10 kilóig franco utánvétellel. KALCIC ANTAL Zágráb, Petrinjówka utca 13. szám. Pretinac.

A „Modiano-Clubspecialité”

sodorni való szivarka papírnak ára ma 20 fillér.

1 könyvecsében 60 lap van

Minden könyvecsékén rajta van a védjegy

és a gyáros aláírása

L. D. Modiano

III. jzkvi. 15. közp. vál. 1917. sz.

Hirdetmény.

Baja th. város központi választmánya a Baja városi 1918. évre érvényes országgyűlési képviselő választói névjegyzék ideiglenes összeállítását ellen benyújtott felszólalásokat tárgyalás alá vévén, az 1917. június 17-én tartott III-ik ülésébe hozott 10-14. számú határozatait, Baján a városháza 13. számú hivatalában 1917. évi augusztus 1-től, augusztus 15-ig bezárólag délelőtt 8 órától 12 óráig 1918. XIV. t. c. 64. §-a alapján közszemlére kiteszi oly figyelmeztetéssel, hogy a felszólalásokra vonatkozó határozatok ellen a közigazgatási bírósághoz — a központi választmány aduított elnökénél benyújtható — belyegmentes írásbeli panasznak van helye.

A panasz joga azt illeti meg, akinek választói jogára a határozat vonatkozik. Az akinek a 64. §. szerint a határozat kézbesített, a kézbesítést követő 15 nap alatt, a többiek pedig legkésőbb augusztus 15. nap alatt panaszukat a központi választmány elnökénél írásban nyújthatják be. A panaszba új okirati bizonyítékok is felhozhatók, időközben történt változásokra azonban a panasz nem alapítható.

Az akinek a 64. §-ban említett határozat oly időben kézbesített, hogy a panasz benyújtására engedett határidő reá nézve augusztus hó 31. ike után jár le, a panaszt a kézbesítést követő 15 nap alatt, — legkésőbb azonban október hó 15-ig benyújthatja.

Baja város központi választmányának 1917. július 17-én tartott üléséből.

Dr. Vojnics Ferenc

polgármester.

Központi választm. elnöke

Bukott középiskolai tanulók

érdekében forduljanak sürgősen

Zsoldos tanintézethez

Budapest, VII. Dohány-u. 84. szám.
Ugyanot előkészítés magánvizsgákra, osztály összevonással felelősség mellett. — A középiskola kivonatos tananyaga megrendelhető. — Ismeretét küld az igazgatóság.

Viszketegség,

rüh, sömör leggyorsabban elmulasztja a
Dr. FLESCH-féle eredeti **Barna zsir.**

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 1.60 K, nagy tégely 3.-- K, Családi adag 9 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető. Dr. FLESCH E. »Korona« gyógyszer, Győr.

Nagy
fényképes
hangszer-
árjegyzék
ingyen és
bér-
mentve!

HARMONIKÁT
oda menjen venni, ahová mindenki megy:

WÁGNER

„HANGSZERKIRÁLY”-hoz.
Országzserte elismert elsőrendű magyar
hangszerek és beszélőgépek aruhaza

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÜT 15/v.

ÖVÁS!

Ügyeljen
a
Wagner
névre,
mert
könnyen
tévedhet.

Gyakorló harmo-
nika, erős, csak 10 K
Ugyanez nagyobb
alakban, csak . . . 15 .
Hónvéd harmonika,
finom, csak . . . 20 .
Csendőr harmonika
3 váltóval, csak . . . 30 .
Páncél harmonika,
duplafúvós . . . 35 .
Huszár harmonika,
sarkantyúkkal . . . 40 .

Megrendelésnél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Húzóharmonika
kötő, hangu, 3
organaváltó . . . 30 K
Kézi harmonika,
duplafúvós orgona 35 .
Orgonahangú har-
monika, erős . . . 40 .
Zenekari húzóhar-
monika, acél . . . 50 .
Becsi negyszögletes
harmonika, finom 60 .
Ketsoros, háromsoros és
kromatikus harmonikák
60 koronától 600 koro-
nái. Megrendelésnél elő-
leg küldendő.

KOLLÁR A. BAJA

ALAPITTATOTT 1846

TELEFON SZÁM 187

KÖNYV-, ZENEMÜ-, PAPIR-, IRÓ- ÉS
RAJZSZERKERESKEDÉSE • ÜGYVÉDI
ÉS KÖZSÉGI NYOMTATVÁNY-RAKTÁR

AZ 1900 ÉVI HELYI IPARKIÁLLITA-
SON ARANYÉREMMELEL KITÜNTETVE •
A BAJAI HIRLAP KIADÓHIVATALA

KÖNYVNYOMDA

KÖNYVKÖTÉSNET